

# Den smalle bog

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 3. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

## Gensyn med et kanindrama

Klassikerlæsning Richard Adams: "Kaninbjerg" og "Gensyn med kaninbjerg". Af Egil Hvid-Olsen Briten Richard Adams' "Kaninbjerg"...



## Kaninbjerg

VIATONE

## Find rundt i Den smalle bog

**Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og bringer desuden klassikerlæsninger, fra 1. jan. 2019 klummen En litterær refleksion, samt skønlitterære og essayistiske originaltekster**

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem der skriver om.

## Flere indlæg fra Den smalle bog

- 

Lykke-Per som tidsbillede af Danmark Klassikerlæsning. Henrik Pontoppidan: "Lykke-Per", 1904/05. Bille August kommer i disse dage med en TV-serie og biografilm, der er b...
- 

En klagesang, en protest Peter-Clement Woetmann: "Bag bakkerne, kysten. En klagesang", Kronstork 2017, 64 sider, 129 kr. Af Egil Hvid-Olsen Et enkeltstående...
- Fortielsenens tyranni

torsdag den 20. december 2018

## Døden er din far

**Søren R. Fauth har skrevet en stor og nødvendig digtbog.**

**Den er ikke kun modig - den er rørende og smuk.**

Søren R. Fauth

Digt om døden – en bog om min far

292 sider, 300 kr.

Forlaget Vandkunsten

Anmeldt af Jens Carl Sanderhoff

vi taler om en far som er min, lidt endnu

## Ovenstående linje åbner Søren Fauths mytologiske

rejse ind i døden og tilbage igen. Mytologisk er Digt om døden, fordi digtet løfter det private og prunkløse ud af sin sfære og anbringer det i sprogets egenart, gentagelsernes meditative hypnose og poesien. Mytologisk også fordi døden bliver sat mat af ordene, som Fauth allerede demonstrerer med sit indledende vers. Det 'lidt endnu' bliver stående. Det levede liv bliver indkapslet og dermed også farens forestående død, der har provokeret dette digt frem. Provokeret klinger godt med forholdet mellem far og søn, der ridses op i anslag gennem hele digtet. Det lyder måske privat, men det er det kun på samme måde, som forholdet mellem digter og læser er. Man mærker, at noget ikke kan siges, og så demonstrerer Fauth med sine ordskulpturer, at det, der hugges væk, er det, der står klarest. Det er sublimt.

Digtet springer i tider og personer, går ind og ud af fortællingen om en familie og behovet for at vende de sten, der synes at ligge uberørte tilbage. Og det er mange. Det er en kamp at skrive det frem, og opgøret synes at ulme mellem linjerne, men hele tiden ledsaget af en uendelig omsorg og kærlighed. På en måde virker DOD til tider som en sjæleverision af Vangede Billeder af Dan Turèll, en skildring af den kilde, hvorfra Fauth udspringer, men her holder sammenligningen allerede op, for Fauth er i et helt anderledes eksistentielt favntag, ikke blot med sine aner og sit miljø, men så sandelig også med eksistensen all together.

(...)  
forestillingen om at alt dette dette som var alt og som umuligt kunne høre op at alt dette ville fortsætte for evigt uden dette mig

## Sommerfuglene var sløjfer



## DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2018 (43)
  - ▼ december (3)
    - Døden er din far
    - Sommerfuglene var sløjfer
    - Gensyn med et kanindrama
  - november (4)
  - oktober (4)
  - september (4)
  - august (3)
  - juli (5)
  - juni (4)
  - maj (4)
  - april (3)
  - marts (3)
  - februar (3)
  - januar (3)
- 2017 (36)
- 2016 (34)

## Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- antologi (1)
- boganmeldelse (54)
- dagbøger (1)
- digtsamling (20)
- essay (3)
- eventyr (1)
- fabler (1)
- faglitteratur (6)
- klassikerlæsning (10)
- kunstbog (3)
- lyrik (2)
- noveller (3)
- prosa (3)



Karin Shakoort:  
"Russerunge" EgoLibris  
2016, 318 sider, 299,95  
kr. Af Egil Hvid-Olsen  
"Russerunge" er en  
litterær perle af den

dybt...

#### Litteraturen, bevægelsen, teksten

- Floret
- Hver mandag
- Hybenblod (Linda Nørregaards blog)
- Knud Steffen (Nielsens blog)
- Slagtryk

#### Nettidsskrifter: Litteratur - Artikler og kritik

- Kornkammer
- Lithub
- Litteraturnu
- Modspor

#### Nettidsskrifter: Kulturmagasiner og det, der ligner

- Atlas Magasin
- Ikaros
- Kunsten nu
- Vink København

der knap nok kunne se sig selv som et jeg  
som noget  
der stod  
overfor  
udenfor  
som altid bare  
og så længe  
det varede  
stod indenfor



#### Dette udsnit fra tidligt i bogen beskriver et angstanfald i barndommen, og Fauth bruger

disse sammenstød mellem tab og bevidsthed hele vejen gennem digtet. Verden synes at snurre vildt og bestialsk, og identiteten forekommer at være en diagnose, hvor kun sproget fungerer som medicin. Det kunne lyde som en prøvelse at læse, at få indblik i, men her løfter Fauth autofiktionen ud over sine egne snævre præmisser og inviterer, ikke til at snage og finde velbehag ved andres lidelser, men til at opdage

og indoptage hvordan et menneske opbygges og nedbrydes. Jeg vil næsten gå så langt som til at kalde læseren (u)frivillig kannibal, for man æder sig gennem digtet med en følelse af at resorbere et andet menneske. Der er lidt Fauth i mig nu, men det har jeg ikke spor imod(!). Og Fauth er mildest talt oprørt over livet generelt og farens forestående død i særdeleshed, og det er der gode grunde til, som jeg antydede før. Det er ikke en dysfunktionel familiekronike, der onskabsfuldt pindes ud i spydigheder, men helt let har det ikke været at blive den Søren Fauth, der nu er et velfungerende menneske i en etableret normalitet. Og det er disse punkter af kollaps, som er fulgt med ind i voksenlivet i form af et sind, der tørster efter en ro, der måske ikke kan etableres. Det er i hvert fald en løbende bekymring digtet igennem. Men oprøret er helt roligt, indadvendt og ætsende; identifikationerne gør ondt - at være sin fars søn - og ordene kan næsten ikke rumme det, Fauth ved skal siges:

allerede når de ankommer, ordene  
har de bestemt sig  
de bærer det i sig

#### Dette er begyndelsen af et af de centrerede partier,

som i glimt løber gennem hele DOD, og man fornemmer en uformidlet betydning i disse, der ikke frivilligt vil åbenbare nogen særlighed, men tværtimod mimer digtets overordnede strøm. Men noget er på spil. Overfloden af hård hverdag, erindring og angst er påtrængende hele digtet igennem, men indimellem får vi en flig taknemmelighed, kærlighed og håb – dog er disse begreber doseret i betydeligt mindre doser. Medicin (for sjæl og legeme) er i det hele taget et gennemgående tema, og her veksles frit mellem næstekærlighed og næsten kærlighed, mellem psykofarmaka og filosofi nærmest som om det var én og samme sag. Ironien er nogle gange bastant; det groteske, tragikomiske og ynkelige bruges til at modstå den rene sorg, der er på vej. I adskillige scener beskrives et system til at hænge faren op i, skinner og seler, så han kan skubbes fra sin plads foran fjernsynets tysksprogede

- prosadigt (1)
- roman (13)

#### Slå op i Den smalle bog

 

#### Få en mail, når Den smalle bog udkommer

 

#### Sidevisninger i alt

85,023

kanaler (ARD og ZDF nævnes, og NDR mangler – disse små tegn!) og ud på toilettet for at forrette sin nødtørf. Sørgeligt og komisk. Men kun i sproget!

Og så springer digtet fra denne stumfilmsagtige rørelse til den dybe rene smerte, når Fauth pludselig mindes sin søsters død. Det kommer dryppende, men beskrivelsen af forsøget på at nå frem til hendes dødsleje, side 66 i bogen, fik mig til at græde. Det er ikke hver dag, jeg græder til et digt, det sker for sjældent faktisk, men her rammer hele opbygningen med gentagelser, sprogets egenrytme og de personlige ofre, Fauth stiller frem for hele verden, en ren og klar poetisk tone. Døden bliver skøn, for skønhed er verden uden forstillelse.

Tidligt i digtet koketterer Fauth med en antipati mod det litterære, men det tror jeg er en finte, der skal ses i lyset af de lysende tråde af både direkte og indirekte citater, filosofnævnelse og referencer, der gennemstrømmer resten af DOD. Det er tydeligvis en vrængen, der går begge veje, men sikkert også et værn mod paradokset, der ligger i at forvandle sin fars død til et digt. Fauth er ikke kun germanist, han er også digter, litterat og godt belæst, og det, finten skal forløse, er selvfølgelig paradokset, men det er blot sådan jeg læser det. I virkeligheden er det sikkert kun litterater, der kan få øje på både antipatien og selvmodsigelsen, tror jeg, for digtets kerne står uspolet af hele denne manøvre.

Fauth fortæller også om konsekvenserne af en opvækst præget af farens gemyt, og forholdet mellem far, mor og børn, og benytter enhver lejlighed til at sammenligne, at årsagsbestemme den sårbarhed, han altid har haft, men som han har svært ved at genkende i sine forældre. Det er et åbent felt, hvor vi alle kan nikke genkendende til konflikter og afhængighedsforhold, men det er kun, da han halvvejs inde i digtet begynder at grave i sine bedsteforældres historie, farfarens især, som døde ved fronten i Sovjet i slutningen af Anden Verdenskrig, at man forstår, hvor vigtigt det er for et barn at have noget at spejle sig i og op mod, som også giver mening. Fauth har en nærmest total identifikation med sin farfar, der døde i begyndelsen af maj 1944. I denne passage af digtet er overvægten lagt på det episke, som en græsk tragedie, og poesien ligger og ligner et dyr, der drømmer mellem linjerne.

Alt er koldt stivnet og råt  
naturtorsoen har tabt sine lemmer  
det er vinter.

**De to tematiske hovedlinjer i digtet**, farens sygdom og forestående død og den arkæologiske nidskærhed i undersøgelsen af bedsteforældrenes liv gennem efterladte breve, flettes tydeligere sammen, mens DOD skrider frem. Fauth benytter sig selv som værdi, måler sin egen eksistens op mod en genealogisk forklaring; hvorfor er jeg sådan, og hvorfor gør jeg sådan? Fordi min far og før ham hans farfar gjorde sådan! Og da billedet af farfaren træder tydeligere frem i sandheder, der ikke stemmer overens med det, Fauth altid har fået at vide af sin far, bliver den føromtalt identifikation kun kraftigere. Farfar Josef fra Wien cyklede omkring på en Goliath-cykel, og barnebarnet cykler rundt på sin elskede Ridley. Igen koketterer Fauth. Han får pludselig en tvivl, prøver at søge på internettet for at få sin mistanke be- eller afkræftet, at farfarens cykel virkelig er en racercykel, men skriver han intet kan finde. Jeg søgte lynhurtigt på Goliath Fahrrad, og vups kom et billede frem af en herrecykel, en helt almindelig herrecykel fra

trediverne. Jeg har en mistanke om, at Fauth gør det med vilje. Det passer på billedet af en usikker, tvivlende mand, der har svært ved at få virkeligheden til at passe. Men det peger også på, og det er mit gæt, at han kun forventer, at de virkelig interesserede bekymrer sig om den slags detaljer. Der er med andre ord flere lag i denne digtsamling, end man umiddelbart kan læse sig til, og den slags julelege får kun min agtelse for Fauth til at stige;

»Unruhe ist der Typus des Daseins«

står der på side 175. Schopenhauer sidder dybt i tanken hos Fauth, og det er vildt nok, når filosofi forvandles til poesi, for det er det, der sker her.

Og mod slutningen af DOD åbner digtet endnu en afgrund. Farfarens milde og ejegode gemyt betvivles pludselig. Var han i virkeligheden medløber? Skiftede han ham undervejs i krigen og blev en fuldtonet nazist? Det bliver ikke helt afklaret, men til gengæld kommer Fauth frem til en generel betragtning om mennesket i en social afhængighed, noget der altid har plaget digteren, når han skulle 'fungere' i forskellige prædefinerede rammer. Har vi alle en nazist i os, hvis vi presses, og bliver vi alle medløbere, hvis angsten for at stå udenfor overstiger vores mod og retfærdighedssans? Det spørgsmål rammer plet i disse tider, hvor menneskerettigheder og empati synes at være afhængige af andre faktorer end de humanistiske værdier, Europa og verden blev genopbygget på efter Anden Verdenskrig.

Igen vender Fauth tilbage til søsterens død, der - som af de vildeste tilfældigheder man kan komme op med - finder sted i et hus på Glarmestervej i Svendborg. Den gade betyder også noget i nærværende anmelders liv, for her blev min mor født og voksede op og oplevede stor smerte. Og det er især i de passager, hvor forholdet til søsteren og hendes alt for tidlige død bliver foldet ud, at digtet bruger følelserne stærkest, og se lige en katedral, der bliver skrevet frem på side 219;

(...)

min søsters død  
den kvindelige overlæge med den myndige  
urokkelige stemme  
det mørke pagehår det faste blik  
fik presset til at forsvinde  
som om en hvælving rejste sig på Glarmestervej over mit  
hoved

**Her rammer teksten så rent, at det billede vil være med mig for altid**, og det er dog en bedrift! Det, vi ikke rammer ind, det vi ikke passer på, det vi ikke sætter ord på, findes; og det findes i ren form i kunsten, i musikken og digtenes felt – sproget er først og fremmest et testamente.

Fauth konstaterer myten, er myten, er en del af en fortælling, han ikke har kontrol over, og det er først og fremmest det, der bliver skrevet frem i DOD, men der er også en udgang fra denne fatalistiske etage, som kunne kaldes slægternes gang. Kunsten, ordene og refleksionen banker huller i noget, der synes at være låst fast, og Fauth, som det tosprogede og dobbeltkulturelle menneske han er, konstaterer – med sin farfars ord i brevene – at 'Danmark er en drøm', som der står på side 267. Og på den følgende side beskrives en drømmeagtig scene, som minder om en blanding af de syrede syner mod slutningen af Stanley Kubricks Rumrejsen 2001 og George Roy Hills Slagtehal 5. Men døden kommer ikke. Døden kommer aldrig i digtet om farens sygdom og forestående død. Ordene hænger uimodsagt i kunstens parallelle verden og vil altid hænge dér i menneskets evighed. Læseren bliver rullet med ind i

myten om den svækkede gamle mand i sin kørestol på plejehjemmet, som sidder foran fjernsynsapparatet og ser karnevallet fra Köln på sine elskede tyske kanaler.

Digt om døden er en fantastisk bog. Digt betyder både form og fri fantasi, og man får rigeligt af begge verdener. Det lyriske er doseret, mens det episke forekommer til overflod, og i denne brudflade opstår en åbning af både det lyriske og det episke felt, så de overskrider hinanden, overskriver hinanden og smelter sammen i en befrielse af en digtsamling. Det er en stor og nødvendig digtbog, Fauth har gjort. Den er ikke kun modig, nej, den er rørende og noget af det smukkeste et menneske kan gøre for at indfange det vilde inferno, vi hele tiden befinder os midt i, lige indtil vi alle skal dø!

Indsendt af [Anne Rye Andersson](#)

#### Ingen kommentarer:

#### Send en kommentar

Kommenter som: Google-konto ▼

[Start](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)

Rejser tema. Leveret af [Blogger](#).